

*Inž. Radomir Lalić,
Mr. Ćiro Rakočević,
Biotehnički institut — Peć*

Uticaj mineralnih đubriva na prinos visokorodnih sorata ozimog ječma u Metohiji

Ječam ima mnogostruku primenu i upotrebljava se u razne svrhe. Naročito je cenjeno koncentrovano hranivo za ishranu stoke. Pored toga, upotrebljava se i u industriji.

U novije vreme površine pod ozimim ječmom znatno se smanjuju na račun visokorodnih pšenica i jarog pivarskog ječma. No, ova se kultura prema svom privrednom značaju i površinama koje zauzima ne može još zanemariti. Uvođenjem u proizvodnju introdukovanih visokorodnih sorti stranog porekla, ječam se može ubrajati u rentabilnije kulture.

S obzirom na karakter klime Kosova, a posebno temperature, i skoro redovnu sušu u vreme nalivanja zrna koja prati proizvodnju pšenice, ječmu kao otpornoj biljci treba pokloniti više pažnje pri gajenju.

Cilj je ovog rada da se utvrdi koja je to doza đubrenja najpovoljnija za visokorodne sorte ozimog ječma u agroekološkim uslovima Metohije.

MATERIJAL I METODIKA RADA

Ispitivanja su vršena u razdoblju od 1970-1973. na oglednom polju Poljoprivredno-industrijskog kombinata — Peć.

Ispitivane sorte i varijante đubrenja prikazuje tab. 1.

Tab. 1. Ispitivane sorte i varijante đubrenja

Red. broj	Ispitivane sorte	Doze đubriva	
		U đubrivima	U hranivima
1.	Satir	0	0
2.	Solla	700	60
3.	Mallta	1 000	90
4.	Hauter	1 400	120
		1 750	150

Ogledi su izvođeni po metodi linearnog rasporeda đubriva i randomiziranog blok-sistema sorata. Upotrebljena đubriva bila su: krečni amonijum nitrat sa 26% N; granulirani superfosfat sa 17% P₂O₅ i 40% kalijeva so. Odnos čistih hraniva u đubrivima bio je 1:1:0,7. Unošenje đubriva izvršeno je tako što su 1/2 PK i 1/4 N date pod osnovnu obradu, 1/2 PK i 1/4 N predsetveno i 1/2 N u dva prihranjivanja. Predusev u sve tri godine izvođenja ogleda bio je kukuruz. Setva je izvođena mašinski sejačicom za ogleda sa raonikom, 12,5 cm red od reda, sa 500 klijavih zrna po kvadratnom metru, u drugoj polovini oktobra u sve tri godine. Površina ogledne parcele bila je 30 m² (6×5) u pet ponavljanja. Žetva je obavljena u punoj zrelosti, a vršidba vršilicom za ogleda američke proizvodnje.

USLOVI IZVOĐENJA OGLEDA

Osobine zemljišta. Ogledi su izvođeni na zemljištu tipa smonica. To su teška zemljišta, nepovoljnih fizičkih osobina ali bogata humusom i glinom, što im daje veliku potencijalnu plodnost.

Prema agrohemijским analizama Biotehničkog instituta u Peći, zemljište je slabo kiselo do neutralne reakcije (pH u H₂O = 6,20 i pH u KCl = 5,70). Azotom je srednje obezbeđeno (0,18%), lako pristupačnim fosforom slabo (3,6 mg) i lako pristupačnim kalijumom (24 mg) dobro.

Klimatske prilike. U toku ogleda klimatske prilike su bile različite.

Tab. 2. Srednje mesečne temperature i količine padavina u Peći za period 1970-1973.

Meseci	Srednja temper. vazduha			Suma padavina u mm		
	1970/71.	1971/72.	1972/73.	1970/71.	1971/72.	1972/73.
X	11	10	8	111	51	68
XI	7	6	7	56	121	66
XII	3	3	1	66	54	0
I	3	1	0	197	121	100
II	3	4	2	61	48	93
III	3	8	4	121	36	92
IV	11	12	11	70	77	49
V	17	16	17	62	30	50
VI	19	21	19	54	31	17
VII	20	21	20	30	205	195
Suma:				828	774	731

God. 1970/71. bila je u pogledu uslova proizvodnje a naročito padavina i njihovog rasporeda najpogodnija za gajenje ozimog ječma u oglednom periodu, što se osetilo i na prinosima.

Godine 1971/72. i 1972/73. bile su dosta nepovoljne za gajenje ječma. U vreme pripreme zemljišta i setve sušni period usporio je nicanje pa su usevi ušli u zimu dosta nepripremljeni. Proletnji period bio je dosta pogodan za razvoj useva sve do treće dekade marta kada je nastupio kraći sušni period. Usevi su ubrzano prolazili kroz faze razvoja a krajem maja i početkom juna nastupile su izrazito visoke temperature sa niskom relativnom vlažnošću vazduha, što je i prouzrokovalo prinudno sazrevanje.

REZULTATI SOPSTVENIH ISTRAŽIVANJA

Analizom ostvarenog prinosa zrna u trogodišnjem ogledu posmatrali smo uticaj đubrenja na prinos ispitivanih sorata.

Na osnovu analize varijanse može se zaključiti da postoje vrlo značajne razlike u prinosima zrna među ispitivanim dozama NPK mineralnih đubriva i sorti.

Po ponavljanjima i u svim tretmanima ni u jednoj proizvodnoj godini nema značajnih razlika što ukazuje na zadovoljavajuću homogenost zemljišta oglednog polja i tačnost izvedenih ogleda.

Posmatrajući sorte u celini, nezavisno od doza đubrenja i godine proizvodnje, može se zapaziti da je najprinosnija sorta Mallta

(46,02 mc/ha). Razlike u prinosu između ove i ostalih sorti u ogle-
dima vrlo su značajne ili na nivou značajnosti (tab. 5).

Razlike između najprinosnije sorte Mallta (46,02 mc/ha) i naj-
manje prinodne Haupterov višeredni (41,07 mc/ha) iznosi prosečno
4,95 mc/ha. Između sorti Mallta i Satira ne postoje signifikantne
razlike.

Posmatrajući prinos zrna zajedno za sve godine postoje vrlo
značajne razlike između godina (tab. 7).

U proseku za sve sorte i doze najveći prinos ostvaren je 1971.
(47,34 mc/ha), a najniži 1972. godine (40,48 mc/ha).

Razlike u prinosima između ostvarenih u najrodnijoj, 1971, i
najnerodnijoj, 1972, godini iznose 6,86 mc/ha. Variranje prinosa po
godinama rezultat je klimatskih prilika u godinama proizvodnje.

Analizirajući ostvarene prinose po godinama proizvodnje za
ispitivane sorte u zavisnosti od upotrebene doze NPK mineralnih
đubriva (tab. 6) može se zaključiti da su đubriva limitirajući faktor
za prinos zrna. Kontrolne parcele u svim godinama i za sve sorte
dale su najniže prinose. Razlike između nedubrenih parcela i đu-
brenih svim dozama NPK mineralnih đubriva vrlo su značajne.

Tab. 3. Uticaj mineralnih đubriva na prinos ispitivanih sorti

Red. br.	Sorte	Doze NPK kg/ha	Prinos zrna u mc/ha			Prosek mc/ha	Indeks povećanja u odnosu na 700 kg/ha	
			1970/71.	1971/72.	1972/73.		Ø	NPK
1.		Ø	31,20	28,60	32,00	30,59	100	0
2.		700	41,76	32,56	39,30	37,87	123,7	100
3.	Satir	1 000	48,64	46,90	47,10	47,54	155,4	125,5
4.		1 400	58,20	50,20	53,40	53,93	176,2	142,4
5.		1 750	57,44	49,60	50,10	52,37	171,1	138,2
	Prosečno		47,44	41,57	44,38	44,46	145,3	117,4
1.		Ø	25,16	27,70	26,10	26,31	100	0
2.		700	33,96	31,10	33,70	32,91	125,0	100
2.	Solla	1 000	46,72	39,40	46,30	44,13	167,7	134,0
4.		1 400	61,40	48,60	57,40	55,79	212,0	169,5
5.		1 750	75,42	50,53	49,10	52,46	199,3	159,4
	Prosečno		44,93	39,46	42,52	42,32	160,8	128,5
1.		Ø	32,52	30,80	33,00	32,10	100	0
2.		700	45,96	39,58	41,50	42,34	131,9	100
3.	Mallta	1 000	45,89	41,84	44,60	44,11	137,4	104,1
4.		1 400	60,68	47,34	57,30	55,10	171,6	130,1

5.		1 750	62,36	50,40	56,60	56,45	175,8	133,3
	Prosečno		49,48	41,99	46,60	46,02	143,3	108,6
1.		Ø	27,56	23,20	25,80	25,52	100	0
2.		700	42,92	30,46	36,40	36,59	143,3	100
3.	Hauter	1 000	50,24	46,00	45,68	64,25	251,7	175,5
4.		1 400	63,20	48,10	54,30	53,18	208,3	145,3
5.		1 750	53,68	46,93	52,20	59,93	234,8	163,7
	Prosečno		47,52	38,93	41,07	47,89	187,6	130,0
	Prosek godina		47,34	40,48	43,64	45,17		
	LSD	5%	1,38	0,85	1,40	1,41		
		1%	1,82	1,15	1,85	1,80		

Tab. 4. Analiza varijanse

Izvori varijacije	Stepen slobode	Suma kvadrata	Prosjeck kvadrata	F obračunato
Blokovi	4	0,86	0,21	0,19
Tretmani	19	842,15	44,32	41,42 xx
Sorte	3	18,66	6,22	5,81 xx
Doze	4	783,93	195,98	183,15 xx
Sorte x doze	12	39,56	3,29	3,07 x
Greška	76	81,71	1,07	
Ukupno	99	924,72		

1. Razlike između prinosa ispitivanih sorti

$$\text{LSD } 5\% = 2,00$$

$$1\% = 3,67$$

2. Razlike između prinosa ispitivanih doza

$$\text{LSD } 5\% = 1,54$$

$$1\% = 2,89$$

3. Razlike između prinosa ispitivanih sorata x doza

$$\text{LSD } 5\% = 1,39$$

$$1\% = 1,92$$

Tab. 5. Razlike između prinosa ispitivanih sorata

Sorte	X	X-41,07	X-42,32	X-44,46
Mallta	46,02	4,95 xx	3,70 xx	1,56
Satir	44,46	3,39 xx	2,14 x	
Solla	42,32	1,25		
Hauterov višerodni	41,07			

LSD 5% = 2,00

1% = 3,67

Tab. 6. Razlike između prinosa ispitivanih doza

Doze NPK kg/ha	X	X-28,63	X-37,42	X-50,00	X-54,50
1 750	55,30	26,67 xx	17,88 xx	5,30 xx	0,80
1 400	54,50	25,87 xx	17,08 xx	4,50 xx	
1 000	50,00	21,37 xx	12,58 xx		
700	37,42	8,79 xx			
Ø	28,63				

LSD 5% = 1,54

1% = 2,89

Tab. 7. Razlike između prinosa ispitivanih godina

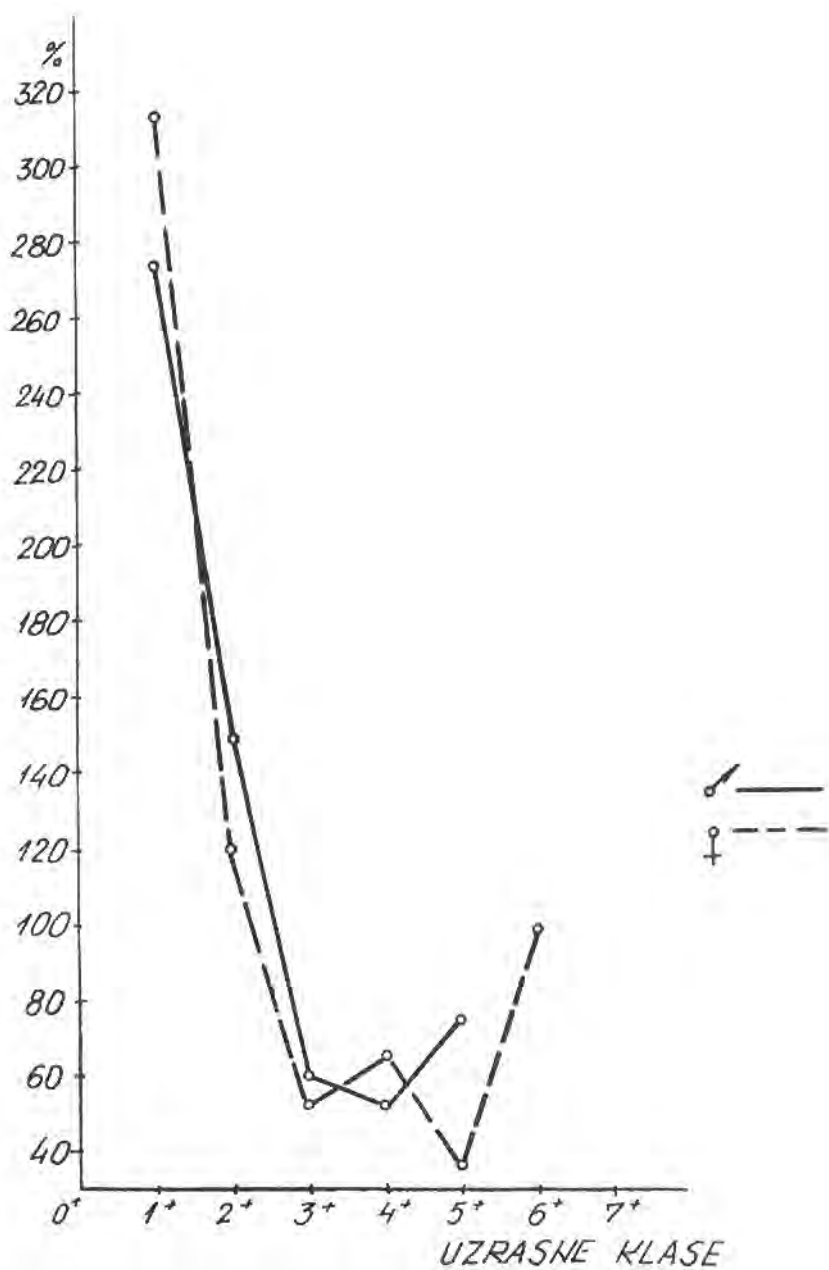
Godine	X	X-40,80	X-43,64
1970/71.	47,34	6,86 xx	3,70 xx
1971/72.	43,64	3,16 xx	
1972/73.	40,48		

LSD 5% = 1,41

1% = 1,80

Po godinama proizvodnje kod istih tretmana đubrenja i sorti razlike u prinosima vrlo su značajne.

U 1971. najveći prinos dala je doza 1 750 kg/ha NPK mineralnih đubriva (62,22 mc/ha). Razlika između neđubrene parcele i doze 1 750 kg/ha vrlo je signifikantna (33,11 mc/ha). Razlika u prinosu pri upotrebi 700 kg/ha NPK i doza 1 000, 1 400 i 1 750 kg/ha vrlo su značajne. Doza 1 750 kg/ha NPK đubriva u odnosu na dozu

1 400 kg/ha ne pokazuje signifikantne razlike (1,35 mc/ha). Na ostvareni prinos najveći efekat imao je zajednički uticaj doze đubrenja i sorte. Većina sorti dala je najviše prinose kod doze 1 400 kg/ha.

U 1972. najveći prinos je dala doza 1 750 kg/ha 49,36 mc/ha, koji je niži u odnosu na 1971. godinu 12,86 mc/ha, što znači da zbog nepovoljnih vremenskih prilika nije došlo do potpune iskorišćenosti mineralnih đubriva.

U 1973. najveći prinos je postignut kod doze 1 400 kg/ha mineralnih đubriva (55,60 mc/ha).

Za ispitivani period najveći prosečni prinos postignut je kod doze od 1 750 kg/ha (55,30 mc/ha). Međutim, za isti period doza 1 400 kg/ha dala je 54,50 mc/ha prinosa, što znači da ne postoje značajne razlike u prinosu zrna u ove dve doze, ali sa stanovišta ekonomske opravdanosti, najpogodnija je doza od 1 400 kg/ha.

Posmatrajući međuzavisnost sorti i doza đubriva dolazi se do zaključka da je najveći prinos dala sorta Malta i doza 1 400 kg/ha, kao ekonomski najopravdanija. Doze 700 i 1 000 kg/ha NPK mineralnih đubriva nijesu dovoljne za ostvarivanje visokih prinosa ozirom ječma za ispitivane uslove proizvodnje.

ZAKLJUČAK

Na osnovu svega izloženog može se zaključiti:

1. Analizom ostvarenog prinosa zrna, posmatrajući sorte nezavisno od doze đubrenja i godine ispitivanja, ističe se kao najrodnija za uslove Metohije sorta Malta (46,02 mc/ha). Razlike u prinosima između Malte i ostalih sorti vrlo su značajne, dok su razlike između ostalih sorti na nivou značajnosti.

2. Posmatrajući ostvarene prinose zrna po godinama uočljive su vrlo značajne njihove razlike između godina. Najveći prinos ostvaren je 1971. (47,34 mc/ha).

Najniži prinos postignut je 1972. (40,48 mc/ha). Razlike prinosa između najrodnije, 1971. godine i najnerodnije, 1972. iznosi 6,86 mc/ha. Razlike u prinosima po godinama ispitivanja su rezultat različitih klimatskih prilika u godini proizvodnje.

3. Analizirajući ostvarene prinose zrna po godinama proizvodnje za ispitivane sorte u zavisnosti od upotrebljene doze đubriva, može se zaključiti da mineralna đubriva imaju odlučujući uticaj na visinu prinosa. Nedubrene parcele za sve godine i sorte dale su najniže prinose. Razlike između nedubrenih parcela i đubrenih svim dozama mineralnih đubriva vrlo su značajne.

4. U proseku za ispitivani period najbolji efekat, koji je ujedno i ekonomski najopravdaniji, dala je doza od 1 400 kg/ha NPK

mineralnih đubriva. Ne postoje značajne razlike u prinosima zrna pri upotrebi doze 1 750 i 1 400 kg/ha mineralnih đubriva.

5. Niže doze od 1 400 kg/ha NPK mineralnih đubriva nisu dovoljne da se postignu visoki prinosi ozimog ječma za ispitivane uslove zemljišta i klime.

6. Kod svih sorti, naročito sorte Hautera, u svim godinama pri dozi od 1 750 kg/ha dolazilo je do poleganja useva i do 50%.

LITERATURA

1. Jevtić S. (1964): Ispitivanje doza i odnosa NPK hraniva i načina prihranjivanja za ozimi višeredni ječam Novosadski 4082. Agronomski glasnik 11-12 (885-892). Zagreb.
2. Jevtić, S. (1970): Đubrenje ozimog ječma u uslovima intenzivne biljne proizvodnje na černozeu. Savremena poljoprivreda br. 2. Novi Sad.
3. Miržinska J., Kostić M. i Perić Dj. (1966): Uslovi uspevanja i agrotehnike ječma. Ječam, raž i ovas. Zadruga knjiga. Beograd.
4. Tešić B. (1963): Prilog proučavanju uticaja nekih agrotehničkih mera na prinos ozimog dvorednog ječma. Savremena poljoprivreda br. 10. Novi Sad.

THE INFLUENCE OF THE MINERAL FERTILIZERS ON THE YIELD OF PRODUCTIVE VARIETES OF THE WINTER BARLEY IN METOCHIA

by

ing. Radomir Lalić and mr. Čiro Rakočević
Institut of agriculture — Peć

Summary

The examination of the mineral fertilizer influence on the yield of high productive varieties of the winter barley on clay soil in Metochia was performed in the years 1970 to 1973.

The experiments were carried on the experimental field of the Poljoprivredno-industrijski kombinat Peć (Agriculture and Industry Combine Peć). The experiments were carried on according to the system of random disposition of varieties and according to linear disposition of fertilizers in five replications, covering a calculation plot of 30 square meters each.

On the basis of the results obtained, the following conclusions have been made:

1) While analyzing the obtained yield of grains and considering the varieties independently as to the dose of fertilizer and the year of examination, the examination showed that the most fertile variety

is Mallta (46,02 q./ha.). The difference in the yield between Mallta and other varieties is very significant, while the difference between the other varieties is on the level of significance.

2) While considering the obtained yields of grains during all the years, very significant differences per years were perceived. The highest yield was stated in 1971 (47,34 q./ha.).

The lowest yield was obtained in 1972 (40,49 q./ha.). The difference amounts to 6,86 q./ha.). The differences of yields in the years of examination are due to the different climate conditions in the years of production.

3) if we analyze the obtained yield of grains per years of production for the examined varieties with regard to the used dose of fertilizer, there can be made a conclusion that the mineral fertilizers had an important role in the quantity of the yield. During all the years and in case of all varieties the unfertilized plots have given the lowest yields. The difference between the unfertilized plots and all the doses of mineral fertilizers are very significant.

4) The best effect in average in the examined period, which is at the same time economically the most justified one, was stated with the dose of 1400 kg./ha. of NPK mineral fertilizers. There are not stated differences in the yield in the case when doses of 1750 and 1400 kg./ha. of mineral fertilizers were used.

3) Doses lower than 1400 kg./ha. of NPK mineral fertilizers are insignificant to obtain high yields of winter barley in the examined conditions of soil and climate.

6) In case of all varieties, and especially in the case of Haupter, there appeared that the crops were lodged up to 50 per cent when the dose of 1750 kg./ha. was used during all the years.

Stevan Petković,

Biološki zavod — Titograd

Contribution to the knowledge of reptiles of Yugoslavia—About finding of *Hemidactylus* *turcicus turcicus* (Linne, 1758): Sauria: Gekkonidae in Crna Gora

SYNOPSIS

In this paper some observations of the species from the genus *Hemidactylus* (Oken, 1817) — *Hemidactylus turcicus turcicus* (Linne, 1758): Sauria: Gekkonidae, that was found in Podkošljun foothill, near Bečići, in Crna Gora, are given. This is the only species of this genus found in coastal countries of the Mediterranean and Red Seas, on the east to the front-door of India (Sind) and on the south to North Kennia. In Yugoslavia it ranges along the Adriatic coast.

SINOPSIS

U ovom radu data su neka zapažanja na vrsti roda *Hemidactylus* (Oken, 1817) — *Hemidactylus turcicus turcicus* (Linne, 1758): Sauria: Gekkonidae, nađenoj u podnožju brda Podkošljun, blizu Bečića u Crnoj Gori. Ovo je jedina vrsta ovoga roda koja živi u obalskim zemljama Sredozemnog i Crvenog mora, a na istoku do Prednje Indije (Sind) i na jugu do Severne Kenije, a u Jugoslaviji je ima duž čitav e morske obale.

INTRODUCTION

Geomorphological, geographical and climate characteristics of Yugoslavia represent extraordinary favourable conditions for populating and living of various fauna. A rather large Mediterranean zone on the west and the south of the country is particularly im-

portant for the life of numerous reptile populations. It is not rare, especially on the geographically isolated smaller or larger spaces (islands, in the sea; caves; sunny sides of mountain ranges; naked rocky formations etc.), that such forms representing special faunistic curiosities to which attention should obviously be paid, are found. Some of them are truly rarities in larger geographical scales, and represent endemic forms of Yugoslavian fauna.

Different from many European and other world countries, studies on Reptilia fauna in Yugoslavia, especially in Crna Gora, was not particularly intensive or systematic. Perhaps, reasons for this are hidden in «unsatisfactory» economical importance of these animals, or unjustified and wrong prejudices — that they are unpleasant. But, that would be a conclusion of superficial observations. That is why faunistic, ecological and zoogeographical importance of these investigations is being pointed out.

Data of herpetological investigations in Yugoslavia can be found in papers of: Dimovski, Djordjević, Džukić, Karaman, M.; Karaman, S., Kolombatović, G.; Kolombatović, J., Pasuljević, Radovanović, Rossler, Werner, (Breljih, S.; G. Džukić, 1974).

In the last ten years, native scientists, except of Džukić, studied the herpetofauna of Crna Gora. We do not have properly recorded data from foreign investigators because most of them were amateurs, aquarists and terrarists, coming as visitors. Their papers are rare and they report in journals which do not give informative papers. If they mention the species of Crna Gora, they do it without marking the localities and dates of collection.

As far as we know, no author has particularly investigated or published something about the family Gekkonidae from the area of Crna Gora.

About the general distribution of *H. turcicus turcicus*, the following can be told: coastal countries of Mediterranean and Red Sea and islands; on the east to western Front India (Sind) and on the south to North Kennia. In Yugoslavia it exists along the whole Adriatic Sea and on the islands. In the taxonomical and biogeographical sense, populations of *H. turcicus turcicus* of the Yugoslavian coastal area belong to the widespread nominal subspecies.

LOCALITY AND MATERIAL

Four specimens were caught — three young and one mature animal — female (fig. 1) on the walls of an weekend house having west exposure, during September of 1974, in the foothills of Podkošljun (nearby Bečići), which were overgrown by olive trees and various species of deciduous trees. Many individuals of «Leperess» as inhabitants of the coastal region call them (by Radovanović, 1951) were seen.

They were caught during twilight while relaxed in the shade stuck to the warm outside wall of the house. They appeared every evening, always at the same place, and almost at the same time. The speed of the motion of hand while catching them had to be equal to a few tenths of a second. Otherwise the animals would quickly disappear into the attic. The tail broke off easily. Air and wall temperature in evening hours, when the animals appeared, was around 30°C. At this time, insects were crawling all over. Rather numerous populations of «Turkish gecko» (Schmidt, P. K. and Jager, E. R., 1957) lived here.

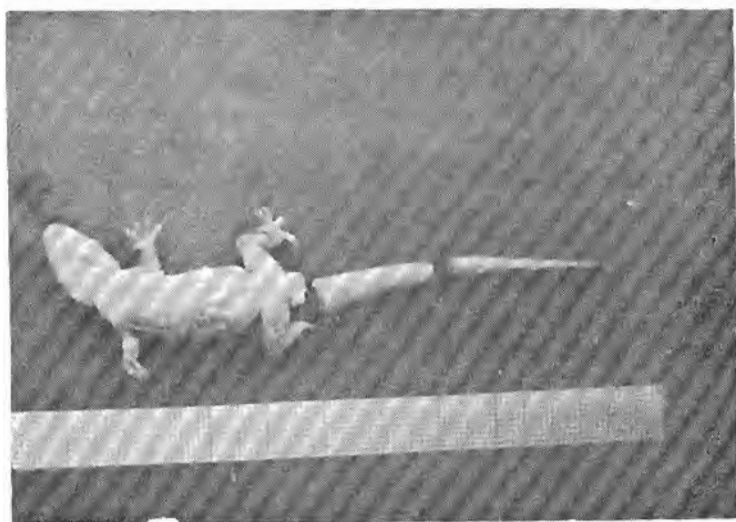
SOME MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF ANALYSED SPECIMENS OF GECKO

Dimensions of the juvenile geckos are around 5 cm total length, and 10 cm for the adult. Biggest width of the juvenile body around 0.5 and 1.5 cm for the adult. Head makes up 1.3 the juvenile body length and 1.5 cm of the adult. Body without head and tail is 2 in juvenile and 3.5 cm long in the adult. The tail is 2.5 in the juveniles and 5 cm long in the adult. Relationship among the head, body and the tail could be presented in the proportions 1:1.5:2 for the young, and 1:2:2.5 for the mature animal (fig. 2).

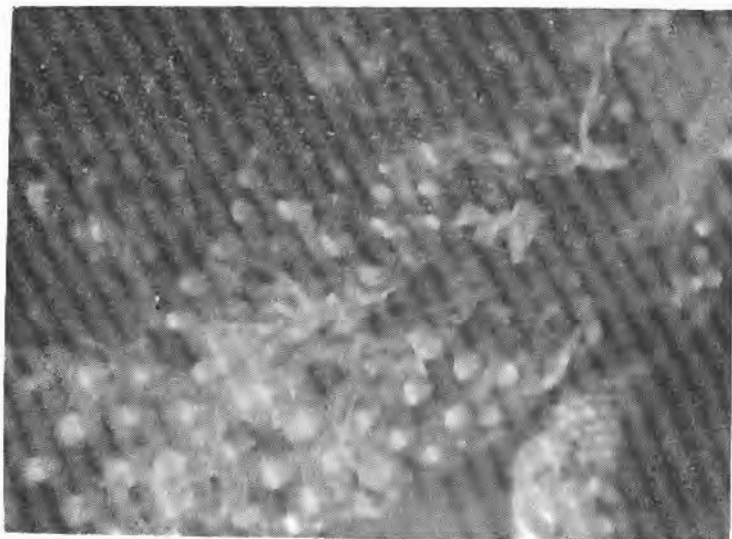
The horny cover on the body of caught specimens of *Hemidactylus turcicus* consists of coarse and small wartlike protuberances scattered over the dorsum and back side of the head and legs, and partially over the tail (fig. 3). Among these tubercles, or over them, there are dark pigment spots up to 2 mm long, distributed without order over the back, while on the tail they are concentrated in halfring form spaces, giving the impression of joints. Dark «članke» (joints) are replaced with the bright ones. Similar order of pigmented and unpigmented spaces can also be noticed on the stocky, well developed arms and legs. They have five digits with clawed toes (fig. 4). On the ventrum of the body, legs and tail, the horny scales resemble lined up tiles of the polyangular type. Pigment here is absent (fig. 5 and 6). From the ventral side, on all digits and toes there are well developed — specialised horny pads, arranged in two parallel rows. These horny pads finish oddly on the top, and these parallel rows are almost right under the claw (fig. 7 and 8). Second kind of specialized horny products are thorns lined up jointly making half ring transversal figures (fig. 2). Cushions («jastučići») on the legs and arms, thorns («trnovi») on the tail as well as the pigment spots, appear to have a definite bio-ecological function.

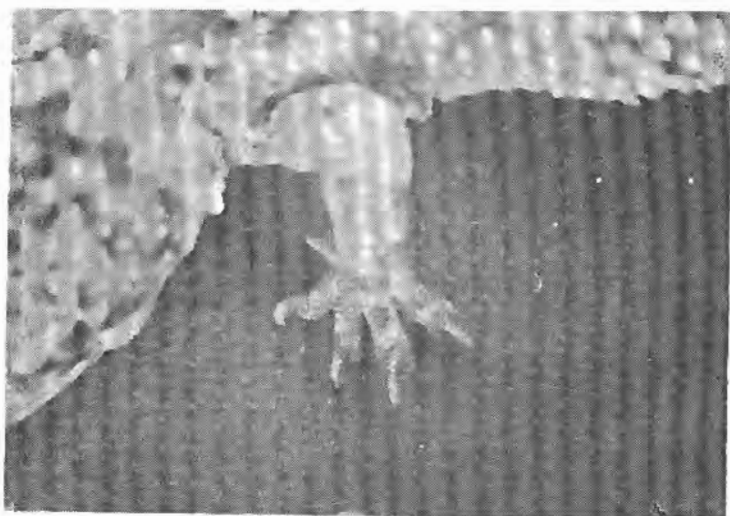
Sl. 1. Odrasla ženka i tri mlada primerka
Fig. 1. Adult female and three young specimens

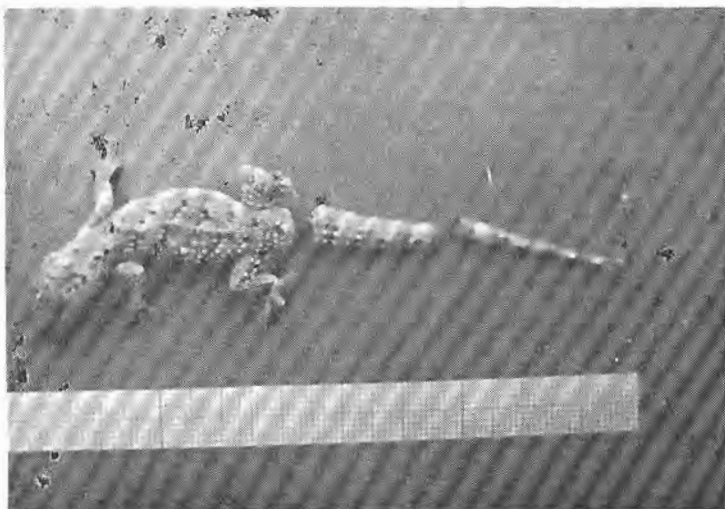
Sl. 2. Odrasla ženka, izgled s ledne strane
Fig. 2. Adult female, dorsal view

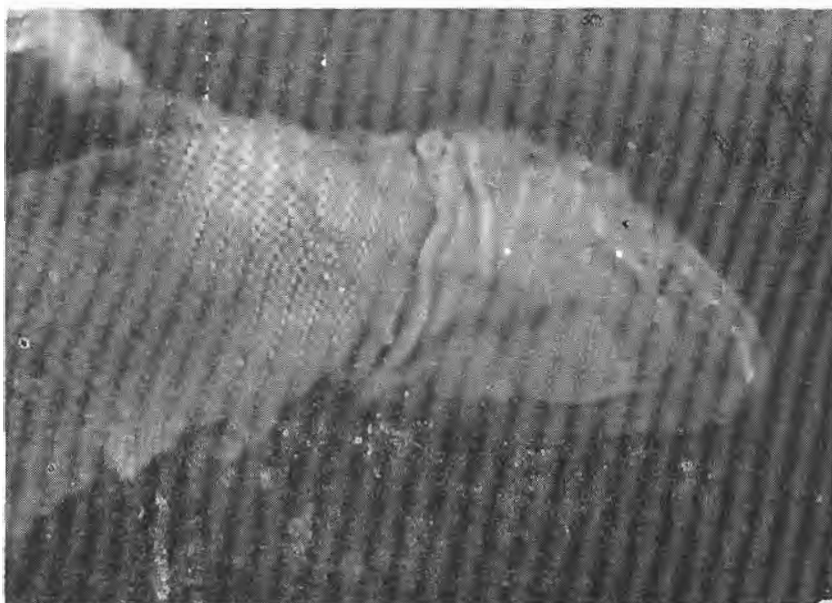
Sl. 3. Tuberkule na leđnoj strani tela
Fig. 3. Tubercles on the dorsum of body

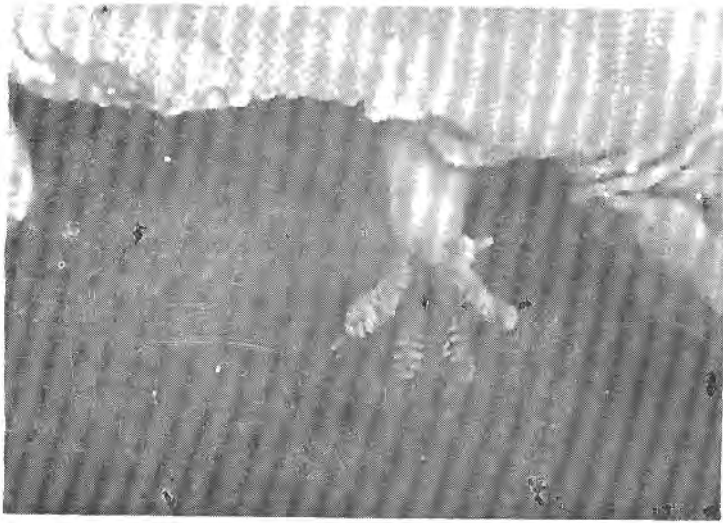
Sl. 4. Kandže
Fig. 4. Claws

Sl. 5. Odrasla ženka, trbušna strana
Fig. 5. Adult female, ventral view

Sl. 6. Odrasla ženka — Poliangularne krljušti na trbušnoj strani
Fig. 6. Adult female — Polyangular scales on the ventral side

Sl. 7. i 8. Rožni jastučići na prstima pod različitim povećanjem
Fig. 7. and 8. Horny appendage pads under different magnifications

REFERENCES

- Brelj, S., G. Džukić (1974): *Catalogus faunae Jugoslaviae IV/2, Reptilia*: 1-32 — *Cons. Acad. Sci. Rei Publ. Soc. Foed. Jug.*
- Džukić, G. (1972): *Herpetološka zbirka prirodnjačkog muzeja u Beogradu*, Ser. B, knj. 27: 165-180.
- Džukić, G. (1974): *Prilog herpetofauni Srbije*. *Glas. Prirod. muz. u Beogradu*, Ser. B, knj. 29: 105-110.
- Radovanović, M. (1951): *Vodozemci i gmizavci naše zemlje*. »Naučna knjiga«, Beograd: 1-249.
- Schmidt, P. K. and Inger, F. R. (1957): *Living Reptiles of the world*.
- Schmidt, P. K. and Inger, F. R. (1969): *Ilustrovana enciklopedija životinjskog carstva, Gmizavci*. »Mladinska knjiga« Ljubljana — Beograd — Zagreb: 1-288.